

Centanys
19112011
Secció de Ciències

**Institut
d'Estudis
Catalans**

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

Carrer del Carme, 47
08001 Barcelona
Tel.: 932 701 620
seccb@iec.cat
www.iec.cat

19112011
un segle de ciència en català

Simposi

L'ideal científic de Catalunya 1911-2011. Centenari de la creació de la Secció de Ciències de l'Institut d'Estudis Catalans

Dilluns 21 de novembre de 2011
Sala Prat de la Riba
Institut d'Estudis Catalans

Organització:

Secció de Ciències Biològiques
Secció de Ciències i Tecnologia

La Secció de Ciències de l'IEC, primer anomenada Institut de Ciències, va néixer fa cent anys com a resultat d'una necessitat sentida per la societat de l'època. Antoni Rubió i Lluch, el 9 de febrer de 1911 va comunicar al president de la Diputació de Barcelona que l'IEC s'havia trobat amb infinitat de qüestions que no havia pogut atendre, perquè no entraven dins el camp d'activitats que li havia senyalat el dictamen-acord fundacional. L'Institut va considerar que s'havia arribat a la necessitat d'atendre "la filologia catalana i les ciències matemàtiques i d'observació". Prat de la Riba, aleshores president de la Diputació de Barcelona, pocs dies abans ja havia comunicat al Departament Central d'aquesta institució que l'estudi de "les ciències matemàtiques, físiques, biològiques, predilectes de la civilització contemporània, són indispensables per a l'assoliment de la majoria intel·lectual i per al progrés material i la prosperitat econòmica", per això va proposar una nova secció de ciències, perquè "ha de conduir-nos al nostre ple viure científic universal". A partir del 14 de febrer d'aquell mateix any l'Institut fou constituït per tres seccions: la Històrico-Arqueològica, la Filològica i la de Ciències.

El centenari de la històrica Secció de Ciències de l'Institut d'Estudis Catalans ens ofereix l'oportunitat de rememorar les persones i les institucions que, en els primers decennis del segle xx, contribuïren des de Catalunya a la ciència i marcaren els camins d'estudi i de recerca. La seva labor fou molt important, de la mateixa manera que ho és la seva memòria per a un país i una societat que va sofrir greus problemes, amb conseqüències de tot ordre, sobretot en el desenvolupament de la ciència i l'alta cultura. Els membres de l'IEC en aquell moment històric van fer avançar la ciència en un país on encara les universitats no tenien un paper rellevant en la recerca, donant-li un caire de servei a la comunitat, creant o dirigint centres que van ser pioners, com el Servei Meteorològic de Catalunya i l'Observatori Fabra (Eduard Fontserè), l'Institut d'Electricitat i Mecànica Aplicades (Esteve Terradas), l'Institut de Fisiologia (August Pi i Sunyer), entre d'altres. Tots ells i les obres realitzades han de constituir un motiu de diàleg i de reflexió.

PROGRAMA

- 18.15 *Presentació de la sessió*
A càrrec de FRANCESC GONZÀLEZ I SASTRE, president de la Secció de Ciències Biològiques, i DAVID SERRAT, president de la Secció de Ciències i Tecnologia
- 18.30 **«Noucentisme científic? Les contribucions d'Eugeni d'Ors i Esteve Terradas»**, a càrrec d'ANTONI ROCA-ROSELL, Universitat Politècnica de Catalunya i Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica
- 18.50 **«Miquel A. Fargas i Roca, el primer president»**, a càrrec d'ORIOL CASASSAS, membre de la Secció de Ciències Biològiques de l'Institut d'Estudis Catalans
- 19.10 **«Pere Coromines: assagista, economista i polític»**, a càrrec de FRANCESC ROCA ROSELL, Universitat de Barcelona
- 19.30 **«Josep M. Bofill i Pichot, metge, naturalista i filantrop»**, a càrrec de JOSEP M. CAMARASA, Fundació Carl Faust i Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica
- 19.50 **«Ramon Turró i August Pi i Sunyer, promotors de l'escola biomèdica catalana»**, a càrrec de JACINT CORBELLÀ, Membre de la Secció de Ciències Biològiques de l'Institut d'Estudis Catalans i president de la Reial Acadèmia de Medicina
- 20.10 **«August Pi i Sunyer: l'exili»**, a càrrec de XAVIER PI-SUNYER, professor de Medicina a la Universitat de Columbia (Nova York)
- 20.30 *Discussió final*

ORGANITZACIÓ: Francesc Gonzàlez i Sastre i Antoni Roca-Rosell